

PIKALUKEMINEN II

STRATEGINEN LUKEMINEN

VISUAALINEN LUKEMINEN

LIUKULUKEMINEN

Katso video

<https://vimeo.com/164225361/d678fb0728>

SISÄLTÖ

1. Aivojen fyysiset rajoitukset
2. Kirjan lukemisen säännöt
3. Sivujen silmäilyharjoituksia
4. Lukemisen komponentit
5. Ruudulta lukeminen
6. Amazon Kindle e-kirjat
7. Visuaalisen lukemisen tekniikat
8. Luetun muistaminen

1. Aivojen fysikaaliset rajoitukset

Lukiessamme aivomme luovat tekstistä useita hermokytöksiä, jolloin sen löytäminen eri perusteilla mahdollistuu. Assosiaatiot syntyvät hermosynapsien kautta. Viestit kulkevat sekä neuronien välityksellä että kemiallisesti. Assosiaatioita eli yhteyksiä syntyy koko eliniän ajan ja ne eivät tuhoudu, jos niitä käytetään.

Lukiessasi kirjaa aivosi tallentavat asiat hermosoluihin. Jos ymmärsit asian, siitä muodostui useita linkkejä muihin hermosoluihin. Mitä paremmin ymmärsit sitä enemmän linkkejä syntyi.

Tuo edellä kuvattu tapahtui äärettömän nopeasti. Se vaati silti aikaa. Lukunopeus yli 600 – 1000 sanaa/min ylittää jo useimmilla aivojen kapasiteetin.

Et voi enää lisätä lukunopeuttasi.

Lyhytkestoinen muistimme tallettaa vain max 8 merkkiä, jotka säilyvät siellä 10 - 20 sekuntia, ellei uutta tietoa tallennu edellisen päälle.

Jos siis haluamme muistaa lukemamme, on se tallennuttava pitkäkestoiseen muistiin assosiaatioiden / linkkien avulla.

Se ei ehdi tapahtua, jos luet liian nopeasti.

Voit kuitenkin muuttaa näkökulmaa lukemiseen.

Kaikki kirjan sanat eivät ole yhtä tärkeitä. Eivät edes kaikki lauseet.

Varsinkin oppikirjoissa on usein osioita, joissa käydään läpi asioita, joita olit jo lukenut edellisessä kirjassa. Jotkut kohdat ovat sinulle muuten ennestään tuttuja.

Tietokirjoja tai oppaita lukiessasi ei kaikkea kannata lukea.

Riittää pelkkä silmäily.

Älä lue kuin orja.

1. KIRJAN LUKEMISESTA, SÄÄNNÖT

Lukemaan ei kannata rynnätä. Saatat kuluttaa paljon aikaa kirjaan, jota ei sinun olisi pitänyt lukea ollenkaan.

On kolmenlaista lukemista:

Viihdyttävää (fiction)

Tiedollista (non fiction)

Uutta ymmärtämistä luovaa

Kahta viimeistä näistä ei missään tapauksessa saa ryhtyä lukemaan kylmiltään vaan vaiheittain:

-
1. Silmäile kirjan
 - a. Sisällysluettelo
 - b. Esipuhe ja hakusanaluettelo
 - c. Ja sitten lue läpi selailemalla muutamassa kymmenessä minuutissa.
Älä välitä, vaikket ymmärrä kuin osan sieltä täältä
 2. Päätä luetko kirjan. Päätä luetko vain tietyn osan kirjasta.
 3. Lue kirja syventyen tärkeisiin osioihin ja silmäile yli tutut ja vähemmän tärkeät kohdat
 4. Muistele lukemaasi vaikka kappale kerrallaan. Vedä siitä mielessäsi yhteenvetoja.
 5. Kertaa kirja nopeasti silmäillen alle - ja ylivivaten

Siis:

- 1 Silmäile**
- 2 Päätä luetko**
- 3 Syvenny uusiin tärkeisiin kohtiin. Silmäile tutut**
- 4 Muistele**
- 5 Kertaa ja summaa sisältö**

Tuo luettavan tekstin nopea silmäily on sen tehokkaampaa, mitä parempi tekniikka sinulla on.

Faktasisältö organisoidaan lähes aina seuraavasti:

Sisällön esittely

Sisältö

Yhteenveto

Sisällön esittely ja yhteenveto kannattaa lukea tarkemmin. Itse sisältö silmäilemällä tarkkaillen kuitenkin koko ajan avainsanoja.
Lue kunkin luvun ensimmäinen kappale. Siinä yleensä on se pihvi.
Lue sitten otsikkoja, väliotsikkoja, sisennyksiä, lihavoitteja ja kuvatekstejä

3. SIVUJEN SILMÄILYHARJOITUKSIA

Ennen silmäilytekniikan soveltamista kannattaa harjoitella.

Yritä keskittyä katsomaan kirjaimia sarakkeen keskeltä J, Z, B jne.

Käy läpi jokainen rivi.

Yritä nähdä kirjaimia keskisarakeen viereisiltä sarakkeilta.

Tee tämä useamman kerran ja yritä nähdä aina laajemmin.

Harjoitus 11 PLII

O	E	N	F	R	A	J	G	H	L	N	F	R
E	V	Y	T	N	K	Z	S	I	K	Y	T	N
D	U	Y	N	V	M	B	L	Ä	P	Y	N	V
A	X	H	K	Ö	P	I	T	E	S	H	K	Ö
S	R	E	J	H	M	I	Ä	Ö	P	E	J	H
Y	H	S	D	L	Ö	V	L	T	Ä	S	D	L
R	H	D	V	G	K	Ö	P	Y	N	D	V	G
Y	D	G	K	O	Ö	P	N	V	E	G	K	O
C	R	E	U	N	K	P	L	Ö	E	E	U	N
F	Y	N	I	M	O	L	S	A	Ö	N	I	M
D	U	Y	N	V	M	B	L	Ä	P	Y	N	V
A	X	H	K	Ö	P	I	T	E	S	H	K	Ö
S	R	E	J	H	M	I	Ä	Ö	P	E	J	H
Y	H	S	D	L	Ö	V	L	T	Ä	S	D	L
R	H	D	V	G	K	Ö	P	Y	N	D	V	G
S	R	E	J	H	M	I	Ä	Ö	P	E	J	H
Y	H	S	D	L	Ö	V	L	T	Ä	S	D	L
R	H	D	V	G	K	Ö	P	Y	N	D	V	G
Y	D	G	K	O	Ö	P	N	V	E	G	K	O
C	R	E	U	N	K	P	L	Ö	E	E	U	N
F	Y	N	I	M	O	L	S	A	Ö	N	I	M

Tee ensimmäinen harjoitus uudestaan.
Tee sitten sama riveittäin.
Liiku kovaa vauhtia riviltä toiselle.

Harjoitus 12 PLII

Harjoittele lukemaan alla olevan taulukon kirjaimet rivi kerrallaan.
Yritä pysyä oikealla rivillä.
Harjoittele monta kertaa päivässä usean päivän aikana.

O			R			L			
E		Y							N
D						L			
A				P					
S					V		T	E	
Y			G						
R			K			N			
Y		K							
C			K					U	
F		N							M
D			V			Ä		Y	
A		H					S		
S				M					J
Y			L			T			
R				K				D	
S		E							J
Y				Ö			Ä		
R			G						
Y						N		G	
C	R								N
F					L				

Harjoitus 13 PLII

Harjoituksen tarkoitus	on harjoittaa	silmälihaksiasi
liikkumaan	vasemmalta oikealle	kurinalaisesti.
Harjottele	liikuttamaan silmiäsi	rivillä
kolme kertaa.	Yritä tuntea	silmälihaksesi liike.
Jotkut	kohdat ovat	lyhyitä
toiset taas	pitempiä.	Se
on tehty	tarkoituksellisesti.	Lue jokainen kohta
yhdeällä	silmän liikkeellä.	Kohdistasi silmäsi
aina sanaryhmän	keskelle.	Vähitellen näet helposti
pitempiä	kokonaisuuksia.	Vähitellen
sanaryhmät tuntuvat	liian lyhyiltä.	Haluaisit lukea
enemmän kerralla.	Silmäsi alkavat	tottua pitempiin
sanaryhmiin ja	haluavat enemmän sanoja	kerralla.
Lue tämä harjoitus	useaan kertaan päivittäin	muutamana päivänä ajan.
Mittaa luetko tämän	aina vain nopeammin.	Pitä huolta,
että silmäsi lukevat	kunkin kohdan	yhdeällä liikkeellä.

Aivosi toimivat tehokkaammin, kun et lue sanoja vaan **lyhyitä kokonaisuuksia kerralla**. Aivojen on vaikeampi prosessoida yhtä sanaa kuin yhtä ajatusta.

Opettelet lukemaan nopeasti ja silmäilemään rivejä ja sivuja.

Ole kuitenkin tarkkana **EI** sanan kohdalla. Sehän muuttaa koko lauseen sisällön päinvastaiseksi.

Kun luet nopeasti tai silmäilemällä, pidä huolta, että hidastat tärkeissä paikoissa. Samoin kuin autolla ajaessasi.

4. LUKEMISEN KOMPONENTIT

LUKUNOPEUS ---- YMMÄRTÄMINEN ---- MUISTAMINEN

Lue hitaammin kappaleiden alussa ja nopeammin loppuosa
95% kappaleista on sellaisia, joissa oleellinen sisältö on ensimmäisessä lauseessa.

Lue artikkelista ensin vain joka kappaleen ensimmäinen lause. Silloin saat yleiskuvan

Pohdi sitten asiaa hetken ja

Lue koko artikkeli, jos luulet kannattavan

Mitä pitempi artikkeli tai kappale on, sitä varmempaa on lukea vain ensimmäinen lause.

Silmäile tekstistä avainsanoja, jotka viittaisivat sinulle tärkeään informaatioon. Katso luvun viimeinen kappale tarkemmin.

Keskity vain siihen, mitä etsit

Jos tekstissä viitataan kuvaan, pysähdy heti katsomaan sitä, muutoin menee ehkä ohi

Lue aina kuvatekstit

Lue aina lihavoidut tai kursiivilla kirjoitetut

Katso sanat **paras, huonoin, eniten**

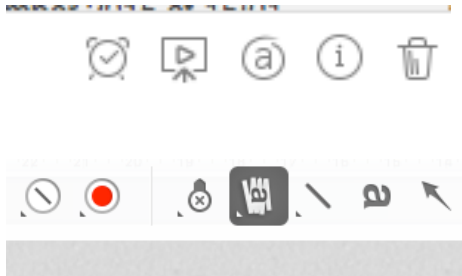
Lue **sisennykset, luettelot ja listat**

5. RUUDULTA LUKEMINEN

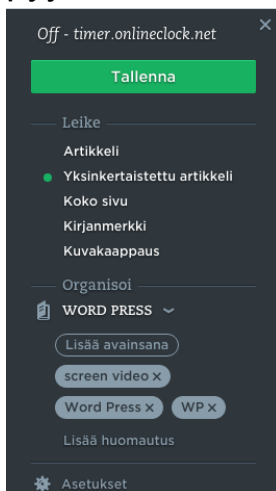
Suurena laitteesi asetuksista hiiren kokoa, niin, että sitä on helppo seurata

Evernote

Evernote ohjelma antaa mahdollisuuden ladata sisältöä, jota voi alleviivata tai tehdä merkintöjä. Alleviivatut kappaleet ja omat muistiinpanot voi sitten lukea erikseen. Alleviivaamattomia kappaleita ei näytetä. Piirre nopeuttaa lukemista.

Evernote tekee myös netistä kopioidusta tiedostosta yhteenvedon pyynnöstä

Lue yhteenvedoja, joita ohjelma-algoritmit tekevät

summarizethis.com,

squash,

textcompactor,

freesummarizer,

smmry,

autosummarizer

tools4noots

Alla tools4noots asetukset

Ihminen pystyy tallentamaan lyhytkestoiseen muistiinsa vain 7 numeroa 15-20 sekunniksi
Seuraava vaihe on muistettavan asian kytkeminen jo muistissa olevaan muuhun tietoon.
On tärkeää painaa muistettavaksi tarkoitettu asia mieleen tarkasti. Tapaat henkilön, joka esittäytyy sinulle.
Paina mieleesi nimi kunnolla samoin kuin henkilön kasvonpiirteet, olemus ja vaatetus. Kaikki nämä auttavat
muistikuvan luomisessa ja linkittämisessä.

Hide options

51

Threshold:

OR Number of lines:

Minimum sentence length: characters

Minimum word length: characters

Show sentence relevance

Show best words

Number of best words:

Keyword highlighting

Show sentences

[Summarize it!](#)

[Splitbrain.org/services/ots](https://splitbrain.org/services/ots)

Antoi mielestäni parhaan yhteenvedon
Tukee suomen kieltä (ei hyvin)

Jos käytät summarize ohjelmaa, joka ei tue suomen kieltä, ongelmaksi tulevat algoritmit, jotka hakevat "signal words" = sanoja, jotka viittaavat yhteenvedoon, tarkennukseen, selitykseen jne kuten (erityisesti, lisäksi, edelleen ...)

Algoritmit etsivät tärkeitä sanoja. Jos ohjelma ei tue suomen kieltä, se ei tunnista substantiiveja ja valitsee ehkä myös verbejä ja adjektiiveja, jotka eivät voi olla "key words"

Algoritmit eivät hallitse taulukoita ja graafeja.

6. AMAZON.COM / KINDLE

Jos luet englannin kielisiä kirjoja, ne kannattaa hankkia Amazon.com:ista

Kirjojen hinnat ovat murto-osa suomalaisista. Yleensä 1-10 \$. Ostamasi kirja on välittömästi laitteellasi. Vaikka poistaisit sen esimerkiksi iPadiltasi, on se silti pilvipalvelussasi.

KINDLE kirjaan voit asettaa kirjainkoon ja fontin sekä kirkkauden ja taustaväriin, jolla haluat lukea.

Voit tehdä erivärisiä alleviivauksia ja muistiinpanoja. Voit myös lukea muiden lukijoiden tekemiä muistiinpanoja ja alleviivauksia, jos siinä kirjassa niitä on.

Amazon / Kindle ei ainakaan vielä salli pikalukuohjelmien käyttöä. Jos välttämättä haluat käyttää pikalukuohjelmaa, on sinun hankittava kirjasi esim BOOKSHOUTista.

Pikalukuohjelmat vierittävät sanoja korostettuna valitsemallasi nopeudella.

Acceleread iPhone, iPad (opetusohjelma)

Acereader (Mac)

Outread

Rushreader

Readme (mac, Android)

Word Runner (tulossa Kindleen)

Velocity

Reading Trainer puhelimille ja tableteille

Nämä ohjelmat eivät mielestäni palvele normaalia lukemista, missä nopeutta vaihdetaan sisällön mukaan. Ne kuitenkin auttavat lukunopeuden kehittämisessä.

Alleviivaa ja tee muistiinpanoja,--- se on kertaamista

Lue kerralla 25 min --- 5 min tauko --- kerta alleviivaukset

Irisreading.com/live-courses/

7. VISUAALINEN LUKEMINEN, TEKNIIKAT

Silmäilemällä / selailemalla lukeminen sopii erityisesti silloin, kun haet mielenkiintoista sisältöä tekstistä. Koko tekstiä ei kannata lukea, vaan ainoastaan ne kohdat, jotka sisälsivät uutta mielenkiintoista tietoa.

Silmäilyn tehostamiseksi on kehitetty monenlaisia sormi- ja käsitekniikoita. On vaikea uskoa, että tavallinen ihminen jaksaisi niitä harjoitella, niin, että niistä olisi hyötyä. Sormitekniikka oli tehokas pikalukemista opeteltaessa, mutta silmäilyssä ja selaamisessa ne eivät oikein tunnu hyviltä.

Tekstiä silmäillessä tai selatessa teemme sen useimmiten näyttöruudulta sähköpostia tai nettiä lukiessamme. Kaunokirjallisuutta eikä edes dekkareita lueta silmäilemällä saati selaamalla. Kuitenkin silmäilyä ja selaamista kannattaa harjoitella kunnolla, koska sähköpostista ja netistä meille tulee tietoa päivittäin tulvimalla.

Tämän osion alussa esitetyt silmäilyharjoitukset luovat pohjan visuaalisessa lukemisessa harjaantumiseen. Harjoittele niitä kunnolla.

SILMÄILY

Silmäilyllä (skimming) haetaan tekstistä pääasioita tai uusia asioita Siinä usein luetaan 50% tekstistä

Joskus silmäilyä nimitetään VALELUKEMISEKSI (cheat reading). Siinä tekstiä pyritään sisäistämään lukemalla vain puolet. Nyrkkisääntönä pidetään 15 sekuntia per sivu.

Meistä jokainen on silloin tällöin harrastanut silmäilyä. Sähköposteja ja nettisivuja selatessa olemme näin tehneet. Silmäilyä kannattaa kuitenkin harjoitella kunnolla.

Ota joku tietokirja tai elämäkertatyypinen kirja. Hyvä vaihtoehto on myös ottaa kirja, jonka olet jo lukenut.

Nämä ovat kirjoja, joista tyypillisesti ei tarvitse lukea kaikkea yhtä tarkasti. Osa sisältöä silmäillään ja kun kohtaavat mielenkiintoisen tai tärkeän asian luet hitaammin. Harjoittele tätä kunnolla ainakin yhdellä kirjalla välillä silmäilemällä välillä pikalukemalla.

SELAAMINEN / SKANNAAMINEN

Skannaamalla haetaan tekstistä jotain erityistä ikään kuin puhelinluettelosta tiettyä nimeä.

Usein kannattaa lukea ensin silmäilemällä ja sitten skannaamalla

Skimmaus ja skannaus eivät kumpikaan sovi fiktiiviseen sisältöön eikä myöskään syvällistä ymmärtämistä vaativaan sisältöön.

Harjoitus 14 PL II

Ymmärrät vain aiheen, jota luet – et yksityiskohtia

1. Lue uutta materiaalia n. 10 sivun pätkä, niin että käytät sivua kohden vain 15 sek
2. Harjoittele edellistä
3. Lue sama uudestaan niin, että käytät sivuun vain 8 sek
4. Harjoittele
5. Laske lukunopeutesi

Harjoitus 15 PLII

Lue seuraavat taulukot katsomalla

kissa	kissa	kissa	kissa	kissa
kissa	kissa	kissa	kissa	kissa
kissa	kissa	kissa	kissa	kissa
kissa	kissa	kissa	kissa	kissa
kissa	kissa	kissa	kissa	kissa
kissa	kissa	kissa	kissa	kissa
kissa	kissa	kissa	kissa	kissa
kissa	kissa	kissa	kissa	kissa
kissa	kissa	kissa	kissa	kissa
kissa	kissa	kissa	kissa	kissa
kissa	kissa	kissa	kissa	kissa

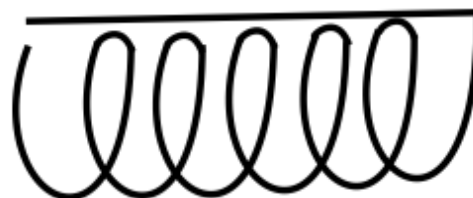
koira	koira	koira	koira	koira
koira	koira	koira	koira	koira
koira	koira	koira	koira	koira
koira	koira	koira	koira	koira
koira	koira	koira	koira	koira
koira	koira	koira	koira	koira
koira	koira	koira	koira	koira
koira	koira	koira	koira	koira
koira	koira	koira	koira	koira
koira	koira	koira	koira	koira
koira	koira	koira	koira	koira
koira	koira	koira	koira	koira

Ja sitten seuraavat

kettu	kukko	kettu	kukko	kettu
kukko	kettu	kukko	kettu	kukko
kettu	kukko	kettu	kukko	kettu
kukko	kettu	kukko	kettu	kukko
kettu	kukko	kettu	kukko	kettu
kukko	kettu	kukko	kettu	kukko
kettu	kukko	kettu	kukko	kettu
kukko	kettu	kukko	kettu	kukko

kukko	kissa	kettu	koira	kani
kissa	kettu	koira	kani	kukko
kettu	koira	kani	kukko	koira
koira	kani	kukko	kissa	kissa
kani	kukko	kissa	kettu	kettu
kukko	kissa	kettu	koira	kani
kissa	kettu	koira	kani	kukko
kettu	koira	kani	kukko	koira
koira	kani	kukko	kissa	kissa
kani	kukko	kissa	kettu	kettu

Luet taulukkoa 7 muotoisella silmäyksellä vasemmalta oikealle ja alas vasemmalle ja taas oikealle

Huomaat ettet oikeastaan lue edes rivejä.

Katsot vain taulukkoa

Pitää vain harjoitella katsomaan monimutkaisempaa taulukkoa

Samalla tavalla kirjan lyhyt kappale voidaan nähdä kerralla

8. LUETUN MUISTAMINEN

Ehdottomasti paras tekniikka muistamiseen on kertaus.

Kirjan pikalukemisessa tai silmäilyssä se tarkoittaa, että luet muutamia kokonaisia kappaleita kerrallaan ja muistelet sitten, mitä jäi mieleen.

Kun harjoittelet tätä riittävästi alat päästä irti rutiinilla etenemisestä ja opit keskittymään kovillakin nopeuksilla, niin, että muistat oleelliset asiat.

Voit myös tehdä niin, että luet useita kappaleita ja sitten alleviivaat tärkeät asiat. Myöhemmin muistelet ja kertaat vain alleviivaukset.

Kertaamisesta on tehty tutkimuksia paljon.

Paras tulos saavutettiin ns. jaksottaisella kertaamisella. Siinä muistettavaa asiaa kerrataan useassa vaiheessa aina pidentyvin väliajoin. Ensimmäinen kertaus suoritetaan kymmenen, korkeintaan muutamien kymmenien minuuttien päästä, sitten seuraavana päivänä, sitten muutaman päivän päästä, sitten viikon ja lopulta kuukausien päästä.

Katso tämän sivuston osiota ”**MUISTIKORTIT**”, ”**Muistiinpanojen teko Anki Muistikorteilla**”. Tosi hyvä apuväline opiskelutyypin kertaamiseen.

Esimerkiksi Anki Flash Card pyörittää opeteltavaa asiaa ruudulla, kunnes nappia painamalla ilmoitat omaksuneesi asian. ANKI toimii kaikilla laitteilla, kännykälläsikin pilvipalvelun kautta.

Kertaamis-sana antaa hieman väärän kuvan asiasta. Oikea sana olisi muistelu (recall). Ponnistele itse asian kaivamiseksi muistista. Silloin siitä jää paljon pysyvämpi jälki aivoihisi.

Toinen aivan verraton muisteluväline on ”**MIND MAPPING**”, ”**Projektien kuvaaminen Mind Map sovelluksella**”.

Tee lukemastasi **mind map** (SimpleMind, mindjet, xmind, coggle, freemind, mindnode). Nuo ohjelmat ovat todella helppokäyttöisiä.

Ongelma ei ole ohjelman tekniikka, vaan asian hahmottaminen. Muistikartta pakottaa sinut löytämään keskeisen sisällön opettelemastasi asiasta. Myös Mind Map sovellukset toimivat kaikilla laitteilla.

Kolmas väline, jolla hahmotat itsellesi monimutkaisia kokonaisuuksia on projektin jäsentämis- työkalu **TRELLO**. Siinä voit kerätä "Taululle" kaikki asiakokonaisuudet. Silti pääset helposti klikkaamalla "Listojen" sisältäville "Korteille" ja korteilta niiden sisältämiin tiedostoihin / tehtäviin

Tällä sivustolla esiteltävillä muistitekniikoilla voidaan oppia muistamaan yksityiskohtaisia asioita kuten tunnuslukuja, luetteloita kielten sanastoa jne.

Kirjojen sisällön muistaminen edellyttää ymmärtämistä ja asiaan syventymistä sekä tarvittaessa jaksottaista kertaamista / muistelua.

YHTEENVETO

Visuaalinen lukeminen tarkoittaa tekstin silmäilyä tai selaamista. Siinä ei lueta tekstiä kuin siltä osin, missä havaitaan kiinnostavaa. Sähköpostien ja netin selaaminen pitäisi olla tällaista. Kaunokirjallisuuteen se ei sovi.

Valtaosa lukemastamme tekstistä on tietokoneen, tabletin tai älypuhelimien ruudulla. Siksi on opeteltava näkemään tekstiä kokonaisuutena ilman sormien tai käsien käyttöä kursorina.

On olemassa useita sovelluksia, joilla voi tehdä alleviivauksia ja merkintöjä nettidokumentteihin. On myös sovelluksia, jotka tekevät automaattisesti yhteenvetoja sisällöstä. Parhaiten ne toimivat englannin kielisessä tekstissä.

Silmäilyä ja selaamistakin on tietoisesti harjoiteltava, jotta taito kehittyy. Myös sovellus apuvälineiden käyttöäkin pitää harjoitella, jotta niiden käytöstä tulee sujuvaa.

Ota joku aiemmin lukemasi kirja: Väinö Linna, Ilkka Remes, Reijo Mäki, Sofi Oksanen, Rosa Lixsom jne. Kirja jonka muistat melko hyvin. Tällaisella kirjalla, jonka olet jo lukenut, on todella hyvä harjoitella silmäilyä. Tunnissa silmäilet kirjan läpi. Kokeile.

Oleellisin tekijä pikalukemisessa ja visuaalisessa lukemisessa on KESKITTYMINEN. Sitäkin pitää harjoitella. Itse käytän usein korvatulppia, ulkoisten ärsykkeiden minimoimiseksi.